

KÖZLEKEDÉSI REFORM SZAKMAI ÖSSZEFOGLALÓ

(szakszervezeteknek, szakembereknek, döntéshozóknak)

1. A dokumentum jellege és célja

A „Közlekedési reformcsomag 2026–2030” nem ágazati bérmegállapodás, hanem általános reformkeret, amely rögzíti:

- az állam felelősségi szintjeit,
- a munkavállalói minimumokat,
- a finanszírozási és intézményi logikát.

Célja egy hosszú távon fenntartható, emberbiztos közlekedési rendszer létrehozása.

2. Rendszerszintű problémaelemzés

A jelenlegi modell jellemzői:

- túlóra-alapú működés,
- munkaerőhiány kezelése kizsigereléssel,
- rövid távú finanszírozás,
- széttörédezett felelősségi rendszer.

A dokumentum kimondja: a munkaerőhiány nem természetes jelenség, hanem politikai és intézményi döntések következménye.

3. Munkavállalói keretrendszer – alapelvek

A reform rögzíti, hogy:

- a túlóra csak kivételes, nem rendszerszintű eszköz,
- a munkaidő és pihenőidő közlekedésbiztonsági kérdés,
- egységes ágazati munkavállalói minimumok szükségesek,
- a kollektív szerződés nem opcionális, hanem alapintézmény.

Fontos: A keret minden szolgáltatóra vonatkozik, függetlenül tulajdonformától (állami, önkormányzati, magán – pl. Arriva).

4. Az állam szerepének újradefiniálása

A dokumentum világosan elválasztja a szerepeket:

Az állam:

- stratégiai tervező,
- megrendelő,
- finanszírozó,
- felelős a feltételekért.

Nem:

- napi operátor,
- nem passzív pénzáradó.

Ez csökkenti:

- az intézményi konfliktusokat,
- a politikai nyomásgyakorlást,
- az intézményi konfliktusokat,

- a politikai nyomásgyakorlást,
- a kiszámíthatatlanságot.

5. Szolgáltatás mint társadalmi infrastruktúra

A reform szerint a közlekedés:

- munkaerőpiaci hozzáférési kérdés,
- területi esélyegyenlőségi tényező,
- társadalompolitikai eszköz.

A rossz közlekedés:

- növeli a leszakadást,
- rontja a foglalkoztatást,
- gyorsítja az elvándorlást.

6. Finanszírozási logika

A dokumentum elutasítja az „ez túl drága” narratívát, és kimondja:

- a jelenlegi rendszer rejtett költségei magasabbak,
- a bruttó kiadás $\neq$ nettó költség.
- Stabil bér + kiszámítható munkaidő $\rightarrow$ kevesebb fluktuáció,
- alacsonyabb képzési veszteség,
- stabilabb szolgáltatás.
- A reform nem EU-forrás-függő, tudatos döntés.

7. Mit nem tartalmaz – tudatosan

A dokumentum nem rögzít konkrét számokat (bér, munkaidő), mert:

- ezek ágazati sajátosságok,
- kollektív alku tárgyai,
- külön reformanyagokban jelennek meg.

8. Összegzés

Ez az anyag:

- rendszerszintű,
- jogilag védhető,
- szakmailag koherens,
- politikailag stabil alap.

Megteremti annak feltételeit, hogy a konkrét bérek és munkaidők végre biztonságos, tisztességes keretek között legyenek meghatározva.